

Психолого-педагогічний пошук: зб. наукових праць студентів факультету дошкільної освіти [випуск 4 (II)] / за ред. О. І. Курка. – Глухів:ГНПУ ім. Довженка, 2018. – С. 144- 147

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ГУВЕРНЕРСТВА

Соценко Юлія, аспірантка кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету.

Науковий керівник: Л. Є. Петухова, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету.

Постановка проблеми. Реформування системи освіти в Україні, особливо її дошкільної та початкової ланок, у контексті європейської інтеграції зумовлено об'єктивними суспільно-політичними та соціокультурними змінами. Вони стосуються, перш за все, становлення альтернативної освіти та надають особливого значення гувернерству зорієнтованого на формування особистості дитини на основі вільного вибору видів, методів та форм впливу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемі професійної підготовки вихователів присвячено багато досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів. Теоретичні та методологічні основи даної проблеми знайшли відображення у працях класиків педагогічної науки К. Ушинського, С. Русової, А. Макаренка, В. Сухомлинського; у наукових дослідженнях сучасних учених-педагогів і психологів А. Алексюка, Л. Артемової, Е. Вільчковського, І. Беха, Л. Божович, О. Савченко, В. Семиченко, В. Сластьоніна, О. Щербакової, А.Богуш. Окремими аспектами багатогранного і складного процесу розвитку професійної підготовки педагогів до роботи з сім'єю присвятили свої наукові праці О. Абдуліна, В. Гриньова, Т. Гущина, І. Зязюн, О. Семенов, Т. Шульга та інші. Вагомими для нашого дослідження стали праці Є. Сарапулової, О. Корх-Черби, О. Зверєвої, Т. Куликової, С. Теплюк.

Мета статті: обґрунтування експериментальної методики підготовки фахівців дошкільної освіти до впровадження гувернерства.

Виклад основного матеріалу. Метою дослідно-експериментальної роботи було перевірити гіпотезу дослідження про те, що ефективність професійно-педагогічної підготовки майбутніх вихователів-дошкільників до виховання дітей в сім'ї можна значно підвищити, якщо розширити зміст професійної підготовки завдяки вивченню курсу «Гувернерство», за допомогою якого здійснюється цілеспрямований педагогічний вплив на основі взаємозв'язку мотиваційного, змістового та процесуального компонентів навчальної діяльності [2]. Характеризуючи основні виховні підходи, ми загострили увагу студентів на тенденції, що склалася впродовж останнього століття, зокрема, до взаємозбагачення та взаємозближення виховних систем різних країн та тенденції застосування сучасними домашніми вихователями глибоких знань з загальної та дошкільної педагогіки та психології. Розглядаючи основні підходи в теорії та практиці індивідуального навчання та альтернативних форм навчання дошкільників, ми коротко охарактеризували зміст, принципи та підходи, які реалізуються на сучасному етапі у процесі навчання дошкільників.

З'ясувалося, що учасники експерименту вкладали різний зміст у поняття індивідуалізації навчання та виховання. Окремі студенти добре орієнтувалися у характеристиці історичного аспекту проблеми індивідуалізації. Щодо теорії та практики індивідуального навчання дошкільників, то у процесі викладення матеріалу ми використовували проблемні запитання типу «які провідні критерії відбору знань і вмінь ви поклали б в основу індивідуальної, створеної Вами Програми для навчання дітей дошкільного віку в умовах сім'ї?» [3].

Зважаючи на попередню підготовку, під час дискусії з приводу першого завдання, студенти старших курсів серед причин відродження гувернерства називали такі: 1) розшарування суспільства, поява заможних людей, здатних користуватися послугами платної освіти; 2) поява моди на домашніх вихователів, що підкреслює економічний статус сім'ї; 3) зміна суспільних орієнтирів, що призвела до зміни поглядів на виховання дошкільників; 4) зростання ролі жінки у житті

суспільства, її зайнятість у майже всіх сферах суспільного, економічного, політичного, культурного життя суспільства, що призвело до зменшення її ролі як жінки-матері, доглядальниці дитини; 5) небажання батьків віддавати дитину до дошкільного навчального закладу, зважаючи на власний негативний досвід перебування в ньому; 6) бажання батьків створити неповторну атмосферу для дитини, зважаючи на її унікальність (обдарована дитина); 7) бажання батьків вберегти дитину від неминучої смуги хвороб, що супроводжують дитину в період адаптації до умов дитячого садочка; 8) релігійні переконання батьків; 9) неможливість перебування дитини у дошкільному навчальному закладі у зв'язку з її фізичним станом (діти з обмеженими можливостями); 10) розуміння батьками потреби сучасного суспільства у яскравих, неординарних, самобутніх особистостях та усвідомлення необхідності у створенні оптимальних умов для навчання, виховання та розвитку.

Питання про кількість дітей, не охоплених системою дошкільної освіти, спонукало до обговорення наступного завдання, яке полягало у визначенні шляхом аналізу публікацій у періодичних виданнях та даних, отриманих через всевітню мережу INTERNET, результатів досліджень; виявлені відсотку дітей, що отримує домашню освіту.

Зацікавило студентів обговорення особистих спогадів про виховні дії вихователів дошкільних закладів та домашніх вихователів щодо них.

Хочеться відмітити, що освітньо-виховна діяльність сучасного гувернера має двоякий характер: з одного боку, устремління до європеїзації системи підготовки юної особистості до життя, її оновлення та вдосконалення відповідно до швидкоплинних вимог часу, а з іншого - необхідність збереження національної своєрідності освіти, яка повинна формувати не лише «громадянина світу», а й національно свідому людину, що забезпечуватиме зростання власної держави, народу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Трансформація сучасного ринку освітніх послуг супроводжується реформуванням вищої освіти. Поява та зростання попиту на послуги фахівця, що здатний працювати в умовах сім'ї,

підтримані державними законодавчими документами, спрямованими на розвиток домашньої освіти. Перспективи подальших досліджень убачаємо в підтвердженні у правильності гіпотези дослідження, а саме в тому, що рівень підготовленості студентів факультетів дошкільної освіти зростатиме в умовах забезпечення педагогічного впливу, спрямованого на формування основних функціональних компетентностей.

Список використаних джерел

1. Савельєва Н.М. Методика роботи гувернера: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. / Н.М. Савельєва – Полтава, 2004. – 96 с.
2. Соценко Ю.Ю. Експериментальне дослідження готовності майбутніх вихователів ДНЗ до впровадження альтернативних форм дошкільної освіти / Ю.Ю. Соценко - Наукова скарбниця освіти Донеччини: науково-методичний журнал. – №1. – Слов'янськ: видавництво «Витоки», 2017. – 127 с.
3. Соценко Ю.Ю. Критерії, показники та рівні готовності майбутніх вихователів ДНЗ до впровадження альтернативних форм дошкільної освіти / Ю.Ю. Соценко - Osobowość, społeczeństwo, polityka : Mater. VI Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. J. Kota. – Część 1. – Lublin: WSEI, 2017. – S.160-163.

Анотація. У статі автором висвітлені експериментальна методика підготовки фахівців дошкільної освіти до впровадження гувернерства за допомогою якого здійснюється цілеспрямований педагогічний вплив на основі взаємозв'язку мотиваційного, змістового та процесуального компонентів навчальної діяльності.

Ключові слова: гувернерство, експериментальна методика, підготовка фахівців.

***Annotation.** The author of the article substantiates the experimental method of training of preschool education specialists is introduced to the introduction of tutoring with the help of which the purposeful pedagogical influence is realized on the basis of the interrelation of the motivational, content and procedural components of educational activity.*

***Key words:** tutoring, experimental methodology, training of specialists.*